

Nedostatky našich vojenských map a návrh na jejich zlepšení.

Poznámky k článku kpt. geom. Fr. Boguszaka (VR. 1930).

Článek kpt. Boguszaka je pokračováním diskuse o hodnotě našich map, zejména pro účely válečné, jak o tom již bylo mnoho psáno v předešlých číslech VR. Chci k tomuto článku připojit krátce několik poznámek se stanoviska geodetického, ponechávaje stranou stránku topografickou a kartografickou.

Autor článku se zmiňuje nejprve o jednotné čtvercové kilometrové síti podle sl. předp. D-X-4, 2. dopl. Jako pro některé jiné autory nemá i pro něho tato síť žádného významu při nepřímé palbě (VR. 1930, str. 551). Bohužel, jediného důkazu této bezvýznamnosti sítě nikde neuvádí, přes to, že o této věci bylo v předcházející diskusi mnoho psáno, a je pozoruhodné, že to autor úplně ignoruje. To, co má být podle autora důkazem, není pro nepřímou palbu rozhodující. Nejsou to ani nedostatky geodetického podkladu, ani ta okolnost, že žádná topografická sekce nezahrnuje to území, které by do jejího rámce fakticky patřilo. Zejména poslední okolnost je pro palbu úplně lhostejná. Právě proto, že nedostatky geodetického podkladu dosavadních plánů v měřítku 1:25.000 byly známy, byl zvolen jako jednoduché prozatímní východisko ze situace nátisk jednotné čtvercové sítě podle způsobu v sl. předp. D-X-4, 2. dopl.

Ponechme však tuto věc stranou a přistupme k posouzení návrhu autora na odstranění nedostatků, jak je obsažen v odstavci II za A a B. S geodetického stanoviska je návrh v odstavci II za A vlastně identický s návrhem v odstavci II za B. Jde o vybudování dostatečně husté sítě trigonometrických bodů v jednotné projekci, jen způsob reambulace plánů se v obou odstavcích liší. Reambulaci možno prováděti buď důkladněji (podle odst. II za A), nebo zběžněji (podle odst. II za B), v kterémžto druhém případě by podle autora plán byl jen orientační pomůckou. Pochybují, že by někdy byl tento druhý způsob reambulace zvolen pro systematickou reambulaci území republiky. Takové plány i s dostatečně hustou sítí trigonometrických bodů by neměly velkou hodnotu.

Za základ pro odstranění nedostatků považuje však autor vybudování dostatečně husté sítě trigonometrických bodů. Je to tedy triangulace, jejíž provedení si představuje autor velice jednoduše. Měl jsem již jednou příležitost při témže návrhu jiného autora poznamenati, že onen autor není si vědom obtíží, s kterými je podobná práce spojena. Abych uvedl konkrétní případ, zmíním se o triangulaci střežnice brdské, která také není nic jiného nežli zhušťování dané sítě. Triangulace brdské střežnice s okolím zasahovala území plochy asi 1000 km². O triangulaci se pracovalo tři léta s různým počtem důstojníků a bylo určeno 408 bodů. Kdyby tato triangulace měla být provedena během jednoho roku, bylo by k tomu potřebí aspoň 12 důstojníků. Práce ta vyžadovala značných nákladů, zejména bylo třeba četných vysokých staveb (rozhliden) k dosažení žádoucích visur.

Podobným způsobem by bylo nutno prováděti zhuštění sítě na ostatním území republiky. Vzhledem k plošné rozloze republiky lze

snadno vypočítati, jaké práce by zde bylo třeba a jak dlouho by trvala, aby bylo vyhověno návrhu autora. Je to vlastně práce, které by bylo třeba pro podklad nového mapování republiky.

Tam, kde již nějaké triangulace byly provedeny, byla by práce ovšem usnadněna, ale to se týká nepatrné části území celé republiky.

Nelze tedy provést úmysl autorův: dosáhnouti co nejrychleji a nejhospodárněji zlepšení geodetických podkladů našich plánů a map, a tím i jejich vnitřního obsahu reambulací a revisí.

Nepřináší tedy ani práce kpt. Boguszaka nic nového. Je zbytečné uvažovati o možnostech, které při lepší informovanosti o věci se ukáží nevyhovujícími.

Má-li se pracovati hospodárně k získání plánů a map, které mají vyhovovati všeobecně, nejen účelům vojenským, musí býti přistoupeno k novému vyměřování území republiky, a to čím dříve, tím lépe. Má-li pak taková práce býti provedena co nejrychleji, musí k ní býti poskytnuty dostatečný odborný personál a prostředky.

Podporučík v záloze Karel ŠMEJKAL:

Davovost a iniciativnost v charakteru čs. mírového vojáka.

Charakter našeho vojáka je určován a zaostřován dvěma tendencemi: sklonem k davovosti a k iniciativnosti. Obě uvedené tendence lze stopovat na všech jednotlivých jevech vojenské kultury, kde zasahuje nebo je zúčastněn voják. Tento fakt, totiž sklon k davovosti a k iniciativnosti, způsobuje, že se charakter našeho vojáka nezdá jednotným, celistvým, ale že působí začasťe dojmem neurčitosti, rozháranosti a nejistoty v své konečné struktuře. Tak vidíme, že na př. u vojáka jednotlivce jsou pospolu úplně vyhraněny militarismus vedle vyvinutého antimilitarismu. Jednou se z nich projeví militarismus, po druhé jeho pravý opak, aniž mezi jednotlivými projevy nebo činy byl nějaký časový rozdíl. A i u jiných jevů vojenské kultury může se zjistit stav velmi podobný, ne-li totožný. Účastí obou složek, totiž sklonem k davovosti a k iniciativnosti, není skutečně charakter našeho vojáka jednotně zbarven, není ani v jednom směru celistvě vyhraněn, avšak davové orientování jednotlivých jevů převládá a ztlumuje složku iniciativnosti, která se však na všech místech, kde to poměry jen trochu dovolí, hlásí k slovu. Charakter vojinů nemůže se nám tedy za žádných okolností jevit jednotným, určitým, poněvadž iniciativnost a davová orientace vojinova jsou za dnešních normálních poměrů namnoze v svých výsledcích protichůdné. Odtud také plyne vysvětlení (odmítneme-li všechny projevy tendenčně politicky zbarvené), proč jsou názory na našeho vojáka tak silně odchylné.

Problém davovosti.

Davovost československého vojáka je způsobována prvky objektivními, kdežto iniciativnost naproti tomu prvky subjektivními. Tím je dán také základní rys pro rozlišení obou stránek charakteru našeho vojáka. Davovost je na duševních schopnostech méně závislá,